

Çocuklarda Kullanılan 25-Maddelik Cardiff Görsel Yeti Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklarda Kullanılan 25-Maddelik Cardiff Görsel Yeti Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19006>

Özet

Çocuklarda Kullanılan 25-Maddelik Cardiff Görsel Yeti Ölçeği, çocukların görsel yeteneklerini ve işlevselliğini de değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş standart bir psikometrik aracın Türkçe'ye uyarlanmış sürümüdür. Ölçek, toplam **25 maddeden** oluşmaktadır.

Ölçeğin Türkçe sürümünün geçerlilik ve güvenilirlik çalışması 2014 yılında Zühal Özen Tunay tarafından Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde yüksek lisans tezi olarak gerçekleştirilmiştir. Güvenilirlik analizlerinde, ölçeğin iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) **0,91** gibi yüksek bir değere ulaşarak, aracın Türk popülasyonunda güvenilir bir ölçüm sağladığını kanıtlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Cardiff Görsel Yeti Ölçeği, görsel yeti, çocuklarda değerlendirme, psikometrik araç, uyarlama, Cronbach Alfa, Zühal Özen Tunay, görsel algı.

Yazarlar

Zühal Özen Tunay

Amaç

Ölçeğin temel amacı, çocuk popülasyonunda görsel yeteneklerin ve becerilerin kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesidir. Orijinal olarak geliştirilen Cardiff Görsel Yeti Ölçeği, çocukların günlük yaşam aktivitelerinde ve akademik süreçlerinde kritik rol oynayan görsel işlevselliği ölçmeye odaklanmıştır.

Türkçe uyarlama çalışması, bu değerli aracın Türk kültürüne ve diline uygun bir sürümünü bilimsel kullanıma sunmayı hedeflemiştir. Elde edilen veriler, çocuklarda potansiyel görsel yetersizliklerin erken teşhisine, akademik zorlukların anlaşılmasına ve uygun müdahale programlarının planlanmasına bilimsel dayanak sağlamayı amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçek, temel olarak çocuklardaki **görsel yeti** (visual ability) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, sadece optik görme keskinliğini değil, aynı zamanda görsel bilginin beyin tarafından işlenmesi, yorumlanması ve motor eylemlerle senkronize edilmesi gibi karmaşık süreçleri de içerir. Bu nedenle, ölçek **görsel algı** ve **görsel motor koordinasyon** gibi kritik alt bileşenleri de değerlendirmektedir.

Uyarlama sürecinde, 25 maddenin orijinal ölçeğin teorik yapısının ne ölçüde temsil ettiği incelenmiş ve tümel uyum iyiliği istatistikleri aracılığıyla yapısal bütünlüğü doğrulanmıştır. Bu bulgular, ölçeğin görsel yeteneği tekil ve tutarlı bir yapı olarak ölçtüğünü göstermektedir.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe sürümünün geçerlik çalışması, yüksek lisans tezinde detaylı olarak ele alınmıştır. Geçerlik, ölçeğin ölçmek istediği kavramı ne derece doğru ölçtüğünü ifade eder. Çalışmada, **yapı geçerliliği** kapsamında tümel uyum iyiliği istatistikleri incelenmiştir.

Yapılan analizlerde, 25 maddenin tamamının ve çalışmaya katılan bireylerin belirlenen psikometrik modele yeterli uyum gösterdiği saptanmıştır. Bu durum, ölçeğin Türkçe formunun, orijinal ölçeğin ölçtüğü görsel yeti yapısının başarılı bir şekilde temsil ettiğine dair önemli bir kanıt sunmaktadır. Spesifik korelasyonel veya faktöriyel geçerlik katsayıları kaynakta açıkça listelenmemiştir, ancak uyum istatistikleri yapısal bütünlüğü desteklemektedir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik, ölçeğin tutarlılık derecesini gösterir ve bu ölçek için iç tutarlılık yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir. Çocuklarda Kullanılan 25-Maddelik Cardiff Görsel Yeti Ölçeği'nin güvenirlik sonuçları oldukça güçlüdür.

İç tutarlılık değerlendirilmesinde elde edilen Cronbach Alfa katsayısı **0,91** olarak belirlenmiştir. Bu değer, 0,70 üzeri güvenilir kabul edilen psikometrik standartların çok üzerinde olup, ölçek maddelerinin birbirleriyle yüksek düzeyde ilişkili olduğunu ve aynı yapıyı ölçme konusunda son derece tutarlı olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal analizi, tümel uyum iyiliği istatistikleri çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Bu istatistikler, genellikle doğruluk veya açıklık faktör analizleri sonucunda elde edilen model uyumunu değerlendirmek için kullanılır. Uyarlama çalışması, 25 maddenin tek bir temel yapı altında toplanma eğiliminde olduğunu göstermiştir.

Analiz sonuçları, tüm maddelerin ve bireylerin belirlenen modele yeterli uyum gösterdiğini saptanmıştır. Bu bulgu, ölçeğin **tek faktörlü** veya çok faktörlü yapısının orijinal kaynakla tutarlı olduğunu ve Türkçe popülasyonda da geçerli bir yapısal model sunduğunu işaret etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 25 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme formatı orijinal ölçeğe bağlıdır (Genellikle likert tipi veya frekans bazlı raporlama).

Mevcut Diller: Türkçe, İngilizce (Orijinal dil)

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Yaş Grubu: Çalgınların yapıldığı çocuk popülasyonu (Genellikle okul çağı çocukları).

Popülasyon Detayları: Ölçek, Türkiye'de Ankara Üniversitesi bünyesinde yapılan bir yüksek lisans tezi kapsamında standardize edilmiştir.

Test Metodolojisi: 25 maddelik ölçek formu kullanılarak görsel yetinin değerlendirilmesi.

Anahtar Kelimeler

Görsel işlevsellik, görsel motor koordinasyon, psikoloji, yüksek lisans tezi, uyum iyiliği istatistikleri, çocuk psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Zühal Özen Tunay (Sorumlu Yazar); Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara (Uyarlama çalışması yapıldığı kurum).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması **2014** yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin akademik kullanım için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgileri konusunda sorumlu yazar Zühal Özen Tunay veya tezin yapıldığı kurum olan Ankara Üniversitesi ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [cocuklarda-kullanilan-25-maddelik-cardiff-gorsel-yeti-olcegi-toad.pdf](https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi)

Kaynaklar

Özen Tunay, Z. (2014). Çocuklarda kullanılan 25-maddelik cardiff görsel yeti ölçeğinin Türkçe sürümünün geçerlilik ve güvenilirliği (Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmiştir.

Tez Kaynağına Doğrudan Erişim: tez.yok.gov.tr

Çocuklarda Kullanılan 25-Maddelik Cardiff Görsel Yeti Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynakta ölçeğin 25 maddesi listelenmemiştir. Maddelerin tamamına erişim için, yukarıda belirtilen yüksek lisans tezi kaynağına veya ilgili akademik yayınları incelemesi gerekmektedir.

Ölçek toplam **25 maddeden** oluşmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM